

TEMPS D'INCERTESES (I)

Intel·lectuals de trinxera

Ramon Font

Advocat
www.ramonfont.cat

Fa uns dies, l'amic Alfons Durán-Pich desgranava com a simples enunciats –o “flaixos provocatius per despertar la nostra avorrida candidesa”, com en diu ell– tota una sèrie de reflexions respecte al futur pròxim que em van cridar l'atenció tant per la senzillesa del plantejament, la qual cosa les dota d'una impactant càrrega emotiva, com per com de punyent esdevé cadascuna d'elles quan les analitzes amb més profunditat. No cal dir que la majoria les comparteixo íntegrament i que per això, comptant amb l'anuència de l'autor, n'he volgut desgranar i desenvolupar algunes des del meu propi i personal criteri.

D'entre elles, la primera que he triat és la que textualment diu: “Els intel·lectuals, que han fet de la reflexió la matèria primera de la seva professió, continuaran propers als pessebres del poder i defensaran l'indefensable, davant la mirada atònita dels seus fidels seguidors.”

Per bé que el text està plantejat en futur no cal esperar que arribi l'endemà per poder constatar-ne la certesa, perquè, en aquesta qüestió concreta, el futur ja fa estona que ha arribat. És el que observem que passa cada dia i, sobretot, en moments d'especial complexitat com els que hem viscut darrerament, tant amb la pandèmia com amb l'afer de les eleccions catalanes i la formació de govern, per posar només un parell d'exemples recents. Tot i que a hores d'ara que ja les he vist de tots colors a la vida, hauria d'estar curat d'espants, particularment haig de confessar que encara em quedo manta vegades astorat –“atònit”, com diu en Durán-Pich– escoltant les tertúlies de les ràdios i televisions o llegint articles d'opinió dels diaris. Fa feredat escoltar o llegir tota aquesta gernació de suposats intel·lectuals que són capaços de defensar una cosa i la contrària, i amb tanta contundència i sense cap mena de rubor segons com bufi el vent del pessebre al qual pasturen. I no només això. Són capaços d'opinar i pontificar de tot, fins dels temes més complexos, sense que la majoria de cops no només no en sàpiguen prou, de l'assumpte de què parlen,

GREG TAVARES

Sense enrojolar-se, els intel·lectuals de trinxera avui defensen blanc amb la mateixa intensitat i fermesa que ahir defensaven negre

sinó que no en tinguin gaire més idea que la que poden haver recollit llegint a corre-cuita quatre titulars mal buscats quan els han advertit de què es parlaria a la tertúlia. I això encara, si el recurs per treure les idees no ha estat Twitter, al qual molts en són addictes, segurament perquè és fàcil de llegir i permet formar-se una opinió sense haver d'esforçar-se gaire. Que l'opinió sigui o no correcta és secundari, només importa com l'exposes.

I tot això que els detallo no és cap frivolitat. Ho tinc ben confirmat per un amic que es va dedicar a aquesta feina després d'ostentar un alt càrrec en un dels governs de la Generalitat. Durant força anys és va fer un fart de voltar per les tertúlies de diverses emissores de ràdio i televisió del país i d'escriure articles als diaris. Ell em va explicar com funciona aquest negoci. “Es tracta de trobar els padrins –em deia– que t'introdueixin al circuit –en el seu cas va ser un partit polític, *of course*–, i un cop a dins has de donar joc. I per fer-ho, cal xerrar i xerrar, opinar i opinar, sense que importi gaire ni que tinguis o no coneixements del tema ni la certesa o veracitat de les teves afirmacions. Tot plegat, només has de defensar amb vehemència el que t'indiquin els amos del pessebre. És l'únic que importa. I així,

et guanyes la vida”, conclouia, fent de bufó, però sabent que gairebé ningú no et considerarà com a tal, ans el contrari: la majoria de gent et respectarà com si fossis un dels savis de la tribu.

A propòsit del que veiem cada dia, ningú no pot dubtar de les afirmacions del meu amic. Val a dir en descàrrec seu que un dia els escrúpols van collar més i va deixar córrer tot aquest món. Des de llavors es dedica a escriure ficció, que tampoc no s'allunya gaire del que feia abans. No es guanya tan bé la vida, però dorm més tranquil.

Malauradament no n'hi ha gaires, com el meu amic, o sigui que haurem de continuar sentint les mateixes veus i llegint les mateixes firmes i, sovint, haurem de continuar posant-nos les mans al cap quan advertim que, sense enrojolar-se gens ni mica, els intel·lectuals de trinxera avui defensen blanc amb la mateixa intensitat i fermesa que ahir defensaven negre. I als que encara ens costa fer-ho ens passarà fins el dia que decidim desconnectar, com ja han fet molts, de tant opinador pseudointel·lectual que més enllà de fer-nos ballar el cap ens aporta poca cosa de bo. Mentre això no arribi, però, haurem de procurar que l'Alfons Durán-Pich no tingui raó en una altra de les seves píndoles, aquella en la qual afirma que el “pensament crític (el poc que ha existit) anirà a la baixa. No només no es conrearà, sinó que s'aniquilarà a poc que reneixi”. Si en aquest extrem també té raó i ens acaben ensulsiant les poques idees pròpies que ens queden, certament estarem perduts. Com a societat tornarem al pa i circ romà –el *panem et circenses*– i la major part de la ciutadania s'alimentarà, en la versió actual, de pizzes i futbol i sèries per televisió.

Cent dies

Jaume Campàs i Fornols

Escriptor i historiador
jcampas@xtec.cat

Cent dies li calen al nou president de Generalitat, el molt honorable Pere Aragonès, per veure com desenvolupa el càrrec de confiança. De moment, cal felicitar-lo perquè després de tantes desavinences hi hagi hagut acord. Una entesa gens fàcil, perquè són tres els interessats que es portin a terme els volers d'uns i altres. I si a la vida en general, amb dos hi ha dificultat, amb tres no vegis. Però no es pot cridar el mal temps abans d'hora, seria una irresponsabilitat fer-ho.

No fa gaire que el periodista Antoni Bassas ens demanava com voldríem que fos el nostre president de la Generalitat; jo li respondria que algú que governés amb equitat, dignitat i saviesa. Que hauria de governar per a tots; gens fàcil però necessari, si es vol consolidar. Que ha de prioritzar la justícia social, això sí, i que defensi els interessos de

Catalunya, que són els interessos dels catalans.

Caldrà tenir present el diàleg. I, per descomptat, arribar acords amb l'Estat per poder resoldre qüestions bàsiques per al país com el referèndum. Tot plegat, però, sense presses, amb el temps que calgui. Ja que les preses mai no han estat bones per a res. Ara els socis no li poden exigir rapidesa perquè podria ser que l'acord, fràgil, es trenqués i al país no li convé ni trencaments ni desacords; tot el contrari. Ni el mateix independentisme pot estar a la corda fluixa. Massa temps que hi ha hagut d'estar.

S'ha de treballar per tal que treguin l'espasa de Dàmocles dels serrells del 155, perquè amb això sobre el cap es fa difícil parlar. Per allò que es diu “com Déu mana”, és a dir, sense pressions ni imposicions, com dues persones de seny. Tant el govern de la Generalitat com el de l'Estat.

Estaria molt bé poder parlar des de l'amnistia

Com voldríem que fos el nostre president? Algú que defensi els interessos de Catalunya, que són els interessos dels catalans

dels presos i exiliats polítics. No acabo d'entendre quan se'ns diu que aquesta qüestió no es pot concebre perquè trontollarien els pilars de la justícia. Pregunta des de la meva infinita ignorància: com és que no van trontollar, aquests pilars, el 1977? Quan hi hagué amnistia per a tothom, fins i tot pels botxins. Ara em ve a la memòria que, fins i tot, s'amnistià persones amb delictes de sang. A tall d'exemple, com els responsables que van portar a terme els actes terroristes de Montejurra el 1976.

L'oposició haurà de ser constructiva no entorpidora. Tothom tindrà raons per fer-ho factible. El país està cansat d'espectacles innecessaris. Ei, que necessitem solucions, no dificultats! I sobretot enteses per poder governar bé, objectius per arribar a bon port. De ben segur que tothom hi pot aportar el seu gra de sorra. Necessitem, sobretot, models de respecte i convivència, tant per uns com pels altres.

Al mateix temps s'ha de treballar perquè el jovent, que és el nostre futur, tingui oportunitats laborals. És urgent que puguin sortir de la precarietat en què es troben.

A uns i altres ens convé de viure en l'esperança, la pau, en una bona harmonia i respecte tant amb el nostre president Pere Aragonès com amb els seus propis socis, o com als interlocutors estatals i constitucionalistes. Ja ho veurem.